

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 51 (939) * miercuri 18 decembrie 1963 * 8 pag. 30 bani

Intr-un trimestru se întîmplă multe lucruri interesante. Să vorbim despre cîteva... Încheierea trimestrului întîi e un prilej potrivit.

AU CUVINTUL NOTELE

Sînt veseli, voioși pionierii! Munca, strădania lor de zi cu zi au dat roade. Și acest trimestru l-au încheiat cu note bune și foarte bune.

Uite, de exemplu, la Școala de 8 ani nr. 1 din Măstăcani, raionul Bujor, toți pionierii din detașamentul nr. 3 au obținut la sfîrșitul trimestrului numai medii de la 7 în sus!

Din cei 95 de pionieri ai unității, la sfîrșitul acestui trimestru, doar doi au rămas corigenți, și sperăm că în trimestrul viitor acești doi pionieri vor înțelege ce așteaptă colegii de la ei.

Notele bune te întîmpină și la Școala de 8 ani din Fîrtănești, o altă comună din raionul Bujor. O sută șaptezeci și cinci de pionieri din o sută șaptezeci și opt sînt promovați, iar două detașamente (a claselor a VI-a și a claselor a IV-a) nu au nici un pionier corigent. „Anul trecut, unii pionieri se mulțumeau cu note la limită, ne spunea Buruiană Constantin din detașamentul doi. Cîmpeanu Ionica rămînea deseori corigentă. Acum, atît ea cît și alții, ca Frosin Aurel, de exemplu, se numără printre pionierii buni la învățătură".

Exemplele acestea continuă la Școala de 8 ani din comuna Balintești din același raion. Desigur, cel mai mare succes al detașamentului doi din această unitate îl constituie dubla victorie obținută de Iorga Eugenia. In cursul acestui trimestru, Eugenia a reușit pentru prima dată să nu mai rămînă corigentă și să obțină note aproape în majoritate bune și foarte bune. Tot în acest trimestru la pieptul ei a poposit cravata roșie de pionier. Cît despre pionierii din detașamentul 4, și ei au cu ce se lăuda: toți pionierii sînt promovați, și tot mai multe note bune și foarte bune apar.

R. ADRIAN

ZILE LA CARE TE GÎNDEȘTI CU DRAG

Ce repede trece timpul! Parcă mai ieri vorbeam de primul sunet al clopoțelului care, după o vacanță frumoasă și mare, adună laolaltă copii și multe, multe amintiri! A trecut de atunci un trimestru. Pentru pionierii detașamentului claselor a VII-a de la Școala de 8 ani din comuna Călinești, regiunea Argeș acest trimestru înseamnă un drum frumos, cu multe succese. Cei 74 de pionieri ai detașamentului sînt promovați cu toții. Dar ei știu să-și petreacă în mod folositor și timpul liber, iar faptele din primul trimestru dovedesc acest lucru.

Sportul este mult îndrăgit de acești copii. In cadrul spartachiadei de iarnă, la probele de alergări, pe primele locuri s-au clasat Borcan Maria, Mîndruță Ion, iar echipa de fotbal a clasei a VII-a A a învins cu 3-0 selecționata clasei a VII-a B

Vreau să vă spun că pionierii de aici trebuie respectați și pentru hărnicia lor. Au ajutat gospodăria colectivă timp de două săptămîni la culesul porumbului; au lucrat 2 000 gărdulețe pentru protecția pomilor; au cules 2 000 kg de prune; tot în cadrul gospodăriei colective au ajutat la scuturatul și strînsul frunzei viței de vie. Planuri de vacanță? Un concurs de săniuțe, pregătirea serbării pomului de iarnă. Urmează apoi o vizită la muzeul Golești, închinată memoriei lui Tudor Vladimirescu, și faptul că numărul celor 20 de purtători ai distincției pionierești se va mări cu încă șase.

E. SKIBINSKI

A FOST ODATĂ UN „S. O. S."...

E bine cînd termini cu note mari trimestrul! Profesorii te felicită, părinții surîd emoționați. Pe cuvînt, face să înveți cînd știi cîtă bucurie poți dărui celor din jur!

Dar stați, am omis ceva din calculul nostru! Ce ar fi trebuit să mai faceți în aceste nouăzeci de zile? La o astfel de întrebare, elevii clasei a VII-a D de la Școala de 8 ani nr. 5 din București *ar ridica fără ezitare mîinile. Răspunsul le stă pe buze. Nu cumva?... Ba da, sigur!* E vorba de disciplină, de felul de a te comporta! *Dar poate că n-am ales bine clasa? După ordinea care domnește aici și după banderolele roșii de pe mîneci, care arată că această clasă e de serviciu pe școală, s-ar părea că aici disciplina nu e o problemă! Intr-adevăr, nu* mai *e o problemă, dar a fost. Cînd? Oh, demult, tare de mult, pe la... mijlocul trimestrului! Roșioru Mircea și Marinescu Spiridon întîrziau de la școală, Mihăilescu Petre ridica strada în picioare cu gălăgia lui... Vecinii au adresat chiar o scrisoare școlii, arătînd că nu se pot odihni din pricina lui! Atunci, cu toate că Petrică are note de 9 și 10, gazeta de perete și stația de radioamplificare a școlii l-au luat în primire alături de Roșioru și Marinescu. De pe „nava" clasei a VII-a D se lansase un „S.O.S." care a găsit ecou și în cancelarie, și la colectivul de conducere al unității, și în familiile elevilor! Au urmat adunări pionierești, discuții cu părinții... Și, ca de obicei, cînd lucrurile sînt luate din vreme, „talazurile" indisciplinei s-au mai domolit. Pe urmă, s-a mai produs un eveniment: clasei a VII-a D i-a venit rîndul să facă de serviciu pe școală.* „Oare să le încredințăm misiunea aceasta?" *au șovăit unii.* „Să încercăm. Dacă nu se vor purta cum trebuie îi schimbăm numaidecît". *Și astfel în clasa a VII-a D au poposit banderolele roșii ale clasei de serviciu. Băieții s-au îmbujorat de mîndrie. Prima zi a trecut cu bine. Nici într-a doua nu s-a petrecut nimic rău! Cei dintr-a VII-a D vegheau în recreație ca elevii din celelalte clase să păstreze ordinea, le controlau, înainte de prima oră, ținuta. Nu odată, atunci cînd vreun băiat venea cu un nasture lipsă ori cu pantofii prăfuiți, ei îi puneau pe loc în mînă ață și ac sau peria de ghete! Să nu credeți însă că cineva i-ar fi luat în seamă dacă ei înșiși n-ar fi dat, primii, exemplu de disciplină! Dar îl dădeau. Și nu numai în școală. Vecinii lui Petrică, se zice, au parte acum de ceasuri mult mai liniștite. Incheind trimestrul, băieții din clasa a VII-a D pot spune:* „Am învățat nu numai chimie, romînă, matematică și alte materii, ci și să ne purtăm!" *Ei, da, acum bilanțul e complet.*

OVIDIU ZOTTA

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

O ÎNTREBARE ȘI... MAI MULTE RĂSPUNSURI

La întrebarea adresată redacției: **„Cum trebuie organizată vacanța de iarnă?“** am primit cîteva răspunsuri de la pionieri, președinți de grupă, de detașament sau de unitate, de la instructori de pionieri sau de la tovarăși profesori.

În calendar nu e o zi însemnată cu roșu, nu scrie nimic în legătură cu aceasta, dar aproape în fiecare familie e cunoscută ziua cînd se ia vacanță. Copiii, veseli și zglobii, vor lăsa pentru un timp ghiozdanele de-o parte și vor da năvală în sălile de cinematograf sau teatru, în biblioteci, la diferite competiții sportive. Dar se poate vacanță de iarnă fără moș Gerilă, fără serbarea pomului de iarnă? Nici pomeneală. De aceea, noi, ne spune instructoarea superioară de la **Școala de 4 ani nr. 3 din Bîrlad** am și început pregătirile. Copiii de la cor au învățat cîntecul „Iarna“, „Ghiciți cine vine“, nenumărați pionieri învață dansuri, poezii dedicate partidului și patriei. De altfel obiectele pentru împodobit pomul sînt gata, la coșulețe, ca și la lanțuri din hîrtie și beteală se lucrează de zor. Aftenie Mihai a confecționat o balerină de toată frumusețea. Ghițău Adrian e mai puțin îndemînatic, dar dorința de a depune și el ceva în pom e mai puternică. Firește, fiecare cu preocupările sale. Cei mari pregătesc un carnaval pionieresc. Și pentru ca veselia să fie „partenerul“ fiecăruia trebuie lucrat din vreme. Brigada artistică de agitație pregătește un text vesel, corul, ca și diferiții soliști, învață cîntece hazlii. Cît despre costume, ce să vă spun, inițiativa și ingeniozitatea fiecărui pionier își va spune cuvîntul. Vom organiza și parada costumelor și... „Mă recunoști?“ (e vorba de interpretarea unor personaje literare). Astfel de pregătiri am aflat că se fac și la **Școala medie din comuna Fieni, raionul Tîrgoviște, și la cea din comuna Plopeni, raionul Bîrlad.**

În perioada vacanței, pionierii, alături de oamenii muncii din întreaga patrie, sărbătoresc ziua Republicii — 30 Decembrie. Cu această ocazie ei se întîlnesc cu muncitori fruntași în producție, colectiviști, activiști de partid și de stat, ofițeri ai forțelor noastre armate, deputați, vizitează diferite întreprinderi și unități agricole socialiste, fac cunoștință cu marile construcții ale socialismului. Dacă timpul ne permite se vor organiza și una sau două excursii turistice cu care prilej se va aplica orientarea cu busola și semnalizarea cu fanioane. Mai multe școli din orașul **Galați** vor merge în vizită la Muzeul regional de istorie, la secția „Mișcarea muncitorească și construirea socialismului“, la plăcile comemorative de pe bulevardul Republicii, din port, vor sta de vorbă cu vechi membri de partid care le vor vorbi despre lupta oamenilor muncii conduși de partid pentru înflorirea patriei socialiste.

...Cîntec, dans și veselie. Pionierii de la **Școala de 8 ani din comuna Pischia, raionul Timișoara** pregătesc un frumos program artistic care va fi prezentat mai întîi în școală, apoi în comunele vecine. În orașul **Sighet**, ca și acum un an, se va organiza un concurs de plugușoare. Cine va obține primul loc? La alte școli se vor organiza concursuri pentru „Cel mai bun povestitor“, „Cel mai bun recitator“, „Cel mai bun solist“.

Fără îndoială că în programul de activități un loc special va fi acordat acțiunilor sportive. A căzut zăpada. Pe pîrtia de pe dealul **Tătărași**, pe **Cetate** sau în alte locuri din împrejurimile Sucevei vor avea loc numeroase concursuri de schi, săniuțe. Și nu așa, oricum, ci pe parcurs vor fi înfipte în zăpadă fanioane, iar concurenții vor trebui să „meargă“ printre ele (slalom). Alte unități chiar în curtea școlii vor organiza concursuri de aruncare la țintă cu bulgări de zăpadă, vor merge în scurte excursii turistice pe schiuri, vor juca șah, tenis de masă, vor organiza în sălile de sport întîlniri de volei și handbal.

Participînd la activitățile și acțiunile din vacanța de iarnă mulți pionieri vor avea prilejul să se pregătească în vederea îndeplinirii unora din condițiile pentru obținerea distincțiilor pionierești. Principalul este ca acțiunile organizate să fie interesante, variate, folositoare, ca pionierii să se bucure și să se odihnească.

Un joc de iarnă

„Prin focul inamicului“

Pe un teren plat, acoperit de zăpadă, 20—30 de copii pot juca „prin focul inamicului“; pentru aceasta ei au nevoie de 12 stegulețe. Pe teren se delimitează prin stegulețe două linii paralele — linia de plecare și linia de sosire — la o distanță de 20—30 m una de alta, și două linii laterale, perpendiculare pe primele, dispuse la aceeași distanță. Efectivul se împarte în două echipe, fiecare echipă alegîndu-și cîte un căpitan. In urma tragerii la sorți, jucătorii echipei trec în spatele liniei de plecare, iar jucătorii celeilalte echipe trec în afara liniilor laterale; aceștia din urmă își pregătesc bulgări de zăpadă.

La semnal, căpitanul echipei din spatele liniei de plecare își trimite pe rînd jucătorii proprii spre linia de sosire. Aceștia sînt obligați să treacă prin fața liniilor laterale, din spatele cărora jucătorii echipei adverse caută să-i ochească cu bulgări de zăpadă. Jucătorul lovit trece „prizonier“ la inamic.

Cînd toți jucătorii unei echipe au terminat încercările lor de trecere, se numără „prizonierii“ luați și echipele își schimbă rolurile între ele.

Cîștigă echipa care a reușit să ia mai mulți „prizonieri“.

REGULI: — Trecerea de la linia de plecare la cea de sosire se poate face pe rînd, numai de cîte un singur jucător.

— Jucătorul care a trecut linia de sosire nu mai poate fi lovit.

— Jucătorii care aruncă bulgării de zăpadă nu au voie să depășească liniile laterale.

Pionierii din GILĂU

„Țin minte și acum ziua cînd am primit cravata roșie, părticică din steagul care a chemat la luptă Lupenii și Grivița, steag sub care oamenii muncii conduși de partid au pregătit și înfăptuit insurecția armată din august 1944.

E istoria patriei noastre socialiste strînsă sub acest drapel. Cravata noastră e o părticică din el. Faptele noastre — notele noastre bune, felul în care ne pregătim să devenim schimbul de mîine, toate acestea ne obligă. Ne amintesc mereu că trebuie să ne cinstim, prin fapte, cravata roșie“.

Handru Aurelia tăcuse. În sala unde se ținea adunarea detașamentului IV, la care participa întreaga unitate, era o liniște impresionantă. Și, rînd pe rînd, pionierii Șandor Alexandru, Sfîrlea Victoria, Radu Doina, Popa Alexandru, Lăpuște Ion au vorbit în cuvinte emoționante despre cravata roșie, despre ce fac ei pentru a o cinsti.

Aceasta e numai una din interesantele adunări organizate de pionierii din Gilău, regiunea Cluj.

Pe aceiași linie a romantismului se înscriu și adunările „Frumoasă ești, patria mea!“, „În frunte cu comuniștii!“ pe care colectivul de conducere al unității le-a pregătit cu grijă și migală.

★

În clasă e liniște. Muzica lui George Enescu răsună viguroasă, minunată, emoționantă ca poporul însuși, care a inspirat creația marelui artist. Pionierii claselor a VII-a au cunoscut azi creația lui Enescu și Ciprian Porumbescu. Tovarășa profesoară Olivia Bădău le-a vorbit despre copilăria și creația celor doi muzicieni romîni. Și audiția de acum ilustrează mai bine de unde și-au tras seva și gloria cei doi muzicieni.

Iar pionierii claselor a V-a au vorbit despre copilăria și creația pictorilor Nicolae Grigorescu, Ștefan Luchian. Reproducerile din arta

artiștilor noștri, cu care fac acum cunoștință pionierii, vorbesc despre dragostea de patrie a lui Grigorescu, despre pictorul mahalalelor și al florilor, Ștefan Luchian, despre zguduitorul tablou al Romîniei anului 1907 făcut de Octav Băncilă.

Și sentimentul bucuriei îți încălzește inima știind că undeva în comuna Gilău pionierii cunosc și iubesc arta și pe artiștii poporului nostru care, nu o dată, i-au făcut cinste pînă dincolo de granițele țării căreia îi aparțin.

★

Întrebați-i pe colectiviștii de la G.A.C. „1 Mai“ — ce părere au despre pionieri — adică despre copiii lor. Vă vor răspunde că sînt mîndri de ei. Anul trecut copiii au ajutat la culesul și desfăcutul porumbului, la floareasoarelui, la fasole. Au mers cu toții, toată școala, pionieri și elevi.

Sînt fel de fel de note — mari, mijlocii și mici. Depinde cum ai învățat pentru ele. Am cunoscut un băiat, Mic Vasile care, indiferent de ce notă a primit spunea nepăsător părinților „am luat 5" sau „am luat 9". Parcă ar fi totuna. Băiatul, ca și detașamentul despre care vreau să vă vorbesc — al claselor a VII-a A și B de la Școala nr. 3 din Satu Mare — a înțeles însă, cu timpul, cît de mare-i nota mare ! Să vedeți...

— Notează, Caterino ! Și Lungu Monica arătă prietenei sale blocul din față.

Aici, după ce s-au urcat pînă la ultimul etaj au stat de vorbă cu muncitorii constructori. Au discutat despre cărți, sport și filme, despre învățătură și activitate pionierească. Cei mai mulți dintre constructori abia dacă de patru, cinci ani schimbaseră cravata roșie cu carnetul de utemist.

— Ce frumos bloc, a spus Mic Vasile.

— Ba fiecare perete, fiecare colțișor, i-a întors vorba meșterul. Dacă și la noi s-ar da note, apoi tovarășii care au lucrat aici ar fi primit note mari. Nu numai zugravul, ci și macaragiul, și zidarul, tîmplarul, instalatorul...

Pionierii au ascultat cu interes. Altădată cînd au vizitat uzina „Unio" muncitorii le-au arătat bucuroși produsele lor, le-au vorbit despre calitatea muncii. Unii chiar făceau legătură cu anii de școală, de învățătură. Pentru că acolo unde se lucra — și pionierii priveau entuziasmați — muncitorii aplicau de fapt cunoștințele dobîndite de-a lungul anilor, și unele primite cînd erau elevi ca ei.

— Invățați astăzi bine, ca să lucrați mîine bine, i-a îndemnat la sfîrșitul vizitei secretarul organizației de partid a uzinei.

Pionierii detașamentului au înțeles acest îndemn. Dovadă notele obținute în continuare. Și nu numai aceasta. Intr-o zi Mic Vasile a primit un 5. E o notă de „trecere" ar fi spus altădată. Totuși pionierii detașamentului l-au criticat.

— E prea mică, i-au spus ei. Nu ajungi la destinație.

Mic Vasile vrea să devină șofer. Colegii știu asta și tocmai de aceea nu-l iartă. — Dacă rămîi în „pană" ? Cu un 5 la fizică nu poți repara urgent motorul, nu ajungi la destinație.

Altădată, Petrilă Ilie a luat un 6 la romînă. „Ce-i trebuie mai mult, pot gîndi unii, vrea să se facă doar mecanic". Ilie era sincer necăjit. Un muncitor al epocii noastre trebuie să cunoască bine și fizică, dar și literatură, matematică, dar și istorie. De aceea următoarea notă a fost mai mare.

In detașamentul claselor a VII-a mulți pionieri învață bine. „Continuăm tradiția" spun ei. Tradiția lor e cunoscută în toată unitatea, în ambele grupe, de doi ani încoace nu au avut nici un corigent, nici un repetent. Pionierii Lungu Monica, Chindriș Ecaterina, Rachiru Adrian, Ștețiu Mircea au numai note de 8,9 și 10. Și ca ei mai sînt și alții.

GETA COSTIN

Prietenii celor cu cinci vîrste

Cinci vîrste ? Nu bănuiți cine ar putea avea cinci vîrste ? Să vă ajut puțin. Larva iese din ou de 3 mm. După 33 de zile are o lungime de 9—10 cm. E viermele de mătase !

Micii sericicultori de la Școala de 8 ani din comuna Pantelimon sînt pasionați de îndeletnicirea lor.

Cele cinci vîrste le pun probleme, și nu prea ușoare. In primele 5—6 zile de viață trebuie să hrănești din 3 în 3 ore gingașele „fabrici" de mătase. Nimic mai simplu — ar spune neinițiații. Insă Ionescu Dan, Orlea Marin, Baciu Vasile, Manea Vasile știu de cîte ori din vîrful duzilor au cules frunze fragede.

Dar sarea din săculețul pus în colțul camerei e umedă... Șerban Zamfira face focul, deschide fereastra. La vîrsta a II-a, temperatura trebuie să fie de 23 grade C — și o anumită umiditate. Zamfira are grijă să nu fie curent, să nu fie vînt. Aceeași atenție o dau copiii prețioaselor viețăți pe tot parcursul celor cinci vîrste.

Acești viermi de mătase pe care nici cu frunza să nu-i atingi au devenit o preocupare a pionierilor din Pantelimon și a fraților lor mai mici și mai mari.

Roadele experienței, priceperii, pasiunii au fost culese. Micii sericicultori din Pantelimon au obținut premiul III pe țară în cadrul concursului organizat de Ministerul Industriei Ușoare pentru stimularea crescătorilor de viermi de mătase.

ANA GHEȚEA

Și-a furat căciula

S-ar părea că e numai ochi și urechi. Nu vorbește cu colega, nu se întoarce în bancă, nu înghiontește pe nimeni.

E ora de limba romînă. După ce s-a studiat substantivul, o scurtă dictare e binevenită. Pionierii aplecați asupra caietelor scriu. Scrie și Marcel. Creionul îi aleargă pe caiet. Privește afară. „Numai bine pentru joacă !" se gîndește el. Și gîndurile-i fug departe, departe. Tovarășa profesoară dictează, apoi se face corectarea greșelilor. Mînăstireanu Marcel din clasa a VII-a B de la Școala de 8 ani nr 3 Botoșani *a trimis de mult creionul la... odihnă. Să-și corecteze greșelile ? Nici vorbă. Localitatea Schela substantiv propriu, el a transformat-o într-o schelă oarecare, mult e mut, noapte, nopte și... și altele.*

Nu s-au controlat caietele fiecăruia, nu s-au dat note, dar cine a pierdut ? Desigur, Marcel și-a furat căciula singur.

AL. MIHU

Clipe plăcute în tovărășia cărților...

In fotografie: aspect de la secția pentru copii a bibliotecii de la Palatul culturii din Pitești.

Din 10 grame de sămînță, pionierii au scos 18,700 kg gogoși de viermi de mătase. Aceste 10 grame au fost îngrijite cu răbdare și grijă de pionierii Lăpuște Ion, Sfîrlea Victoria, Lupaș Ana, Hornai Ana, Rodin Doina, Vele Maria, Merea Gheorghe și Pop Alexandru.

— Copiii îndrăgesc gospodăria colectivă, ne-a spus tovarășa instructoare superioară Timofte Paulina. Tovarășul inginer agronom Cîmpeanu Alexandru vine des în unitatea noastră. Iar noi am mers de multe ori la gospodărie. Mai ales la ferma de păsări și la cea de animale.

— Dar sport faceți ? am întrebat un pionier.

— Sigur că da ! La faza raională a spartachiadei pionierilor și școlarilor echipa noastră de gimnastică s-a situat pe locul I. Iarna vom organiza concursuri de schi și săniuțe, avem echipă de volei. Adesea, duminica e declarată zi sportivă în unitate. Am inițiat și concursuri în școală pentru cel mai bun săritor, pentru cel mai bun alergător, pentru cîștigarea titlului de cea mai bună echipă de volei.

*

Iată cîteva adunări și discuții pe care pionierii unor detașamente din unitatea din comuna Gilău, regiunea Cluj le vor organiza pe viitor :

— Inflorește regiunea noastră, înflorește patria socialistă.

— Ce înseamnă adevărată colegialitate.

— Despre politețe.

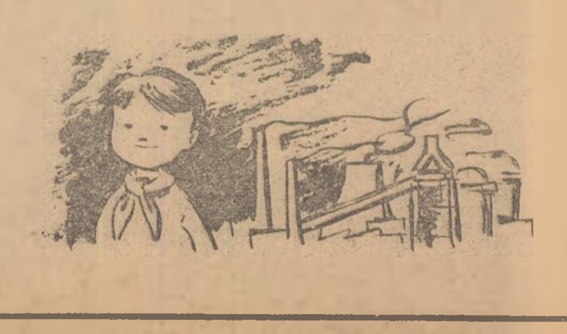
— Muzica și dansul de-a lungul veacurilor — cu concursul elevilor școlii de coregrafie din Cluj.

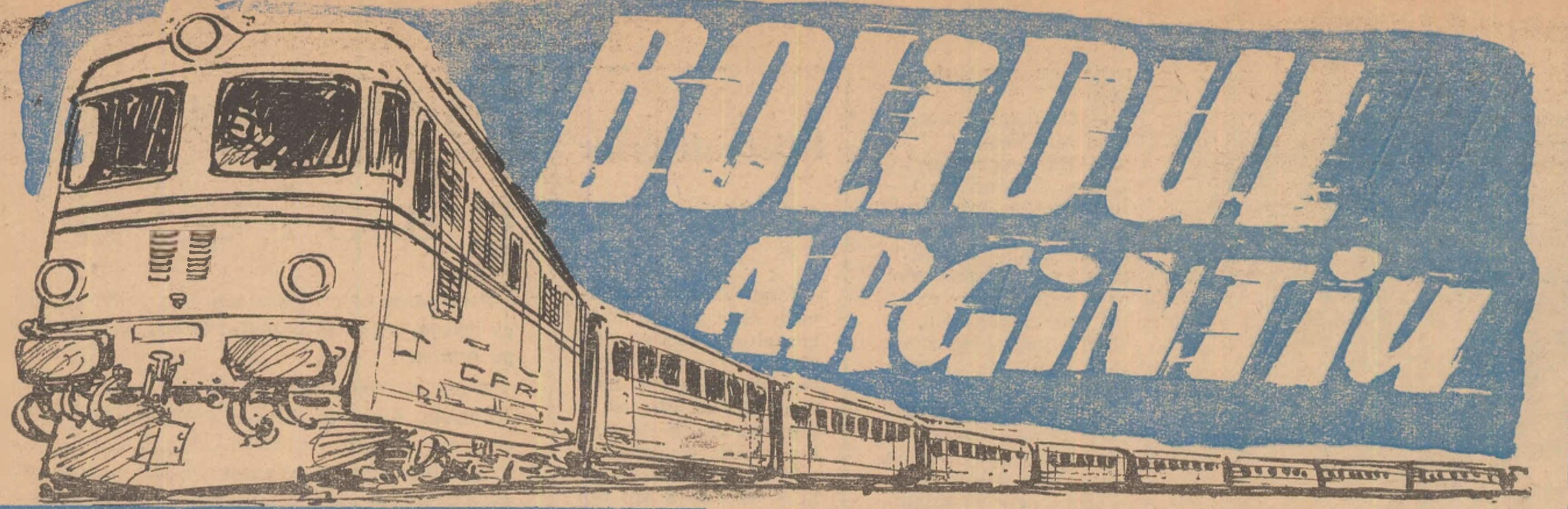
— Să cunoaștem istoria Capitalei patriei noastre.

Sînt doar cîteva teme de adunări. Dar ele dovedesc preocuparea activului de-a găsi cele mai interesante teme pentru adunările pionierești.

Intr-o unitate în care activul pionieresc este prezent, activitatea este vie și interesantă.

OANA MAGDU

BOLIDUL ARGINTIU

De la un capat la altul, pe magistralele de oțel ale patriei zboară un bolid argintiu. Oriunde s-ar afla, pe cîmpie ori pe crestele munților, oamenii se opresc cîteva clipe cu mîna streașină la ochi, spunînd cu mîndrie: trece Dieselul!

File de istorie

Cu 15 ani în urmă aici era un teren viran, plin de bălării și de ciulini. Acum, pe locul acela, denumit de craioveni „La Bordei" se înalță una din cele mai mîndre uzine ale patriei, obiectiv de seamă al planului de electrificare a țării — Electroputere. În 1950, cînd zugravii se mai aflau încă pe schele să finiseze exterioarele, în hala de montaj, pe bancul de probă se afla deja primul motor electric de 4,5 kilowați, produs aici. Au trecut anii... În martie 1960, constructorii de la „Electroputere" înscriu în cronica uzinei o nouă pagină glorioasă: construirea primei locomotive Diesel-electrice. Doar zece ani desparte motorașul de 4,5 kilowați, de uriașa locomotivă electrică de 2 100 cai putere. Doar zece ani. Dar pentru constructorii craioveni acest deceniu înseamnă o adevărată revoluție în istoria construcției de mașini electrice.

Ce este locomotiva Diesel?

Amabil, inginerul Florea Burdubuș, ne explică.

...La prima vedere Dieselul este un colos de oțel lung de 17 metri, înalt de vreo 5 metri și cîntărind 117 tone. Dar nu-i numai atît! Dieselul este o mașină de transport feroviar ultramodernă, cu o putere de trei ori mai mare decît a unei locomotive cu aburi. Dieselul dezvoltă o viteză de 100 km pe oră și poate transporta un tren lung de aproape un kilometru, încărcat cu 1 800 tone de mărfuri. Dieselul este o mașină care din 24 de ore poate funcționa neîntrerupt 20 de ore. Dieselul este o adevărată uzină electrică, a cărei energie ar putea ilumina aproape jumătate din orașul Craiova...

Constructorii

În atelierul „blocuri de comandă", l-am întîlnit pe comunistul Pufan Năstase, unul din cei care și-a adus contribuția la făurirea primei locomotive Diesel-electrice din țara noastră. Avea în față un fel de ladă metalică în care, pe verticală și pe orizontală, se împletesc mii de fire (peste 5 km de cablu) ce leagă între ele zeci, sute de piese: rezistențe, siguranțe, relee. Acesta este blocul comenzilor — creierul locomotivei. Prin acest bloc trec toate comenzile mecanicului. Munca la acest bloc cere o înaltă precizie și tehnicitate. Un singur cablu montat greșit și locomotiva nu se va mai supune comenzilor.

— Nu se întîmplă și erori? l-am întrebat.

— Exclus! La noi toate operațiile sînt executate ireproșabil.

Cum s-a ajuns la această măiestrie profesională, ireproșabilă?

Tovarășul Pufan zîmbește. Zîmbește și colegul său, Marin Viță (care s-a alăturat între timp) și el veteran al primei locomotive Diesel făurită aici.

— Învățînd, răspund amîndoi.

Da, învățînd. Cu vreo trei ani în urmă, toți constructorii de la „L.D.E." — muncitori, maiștri, ingineri — mulți dintre ei avînd la bază școli profesionale sau de specialitate și practică de ani și ani în meserie, au pus din nou mîna pe algebră, pe fizică, pe chimie și au învățat cum să făurească noile mașini.

Cîndva și acum

La început, își amintește Marin Viță, nu ne-a fost de loc ușor. (Defta Marin, Nedelcu Gheorghe, ucenici în anul trei, aflați în practică, se apropie și ei să asculte — pentru a cîta oară? — cum s-a născut prima locomotivă Diesel-electrică purtînd emblema: fabricat în R.P.R.). Învățam și construiam, construiam și învățam. Șurub cu șurub, piuliță cu piuliță, releu cu releu. Iar în ziua aceea din primăvara lui 60, cînd prima locomotivă s-a mișcat pe șine, din mii de piepturi a țîșnit un „ura" de se cutremura hala. Așa a fost cîndva...

— Dar acum? Acum nu se mai întîmplă la fel?

— În parte da, răspunse tovarășul Pufan. Și acum învățăm, și acum construim și mai bine și mai mult decît acum trei ani. Dar nimeni nu mai strigă „ura" cînd dăm în primire o nouă locomotivă. Ne-am obișnuit de mult cu Dieselul...

Și totuși... Cînd o nouă locomotivă este gata de drum, și Pufan Năstase și Marin Viță, și maistrul Toth și maistrul Mitrică și inginerul Burdubuș și toți meșterii care i-au dat viață, ies pentru cîteva minute în ușa halei și urmăresc locomotiva pînă dincolo de porțile uzinei. Ajunsă acolo locomotiva scoate un șuierat prelung în semn de salut. Din ușa halei, constructorii flutură din mîini aidoma unor părinți ce-și petrec copilul pe cel dintîi drum al vieții.

I. ANDREI

„Examenul"

Băieții, îndeosebi cei mai mari, se gîndiseră mai de mult la treaba aceasta. Hotărîrea au luat-o însă cînd au început zilele de practică și au deprins mai bine tainele prelucrării lemnului de la meșterii fabricii de mobilă de la ei din oraș, din Tg. Mureș.

— De ce să ni se aducă mobilier din afară pentru sala de lectură? s-au întrebat unii.

— Mai bine-l facem noi, că și noi știm să lucrăm: doar învățăm la o școală profesională forestieră! au zis cei mai inimoși. Și-au pornit să se sfătuiască cu profesorul maistru.

Așa se face că a doua zi, după orele de curs, atelierul școlii devenise neîncăpător. N-au lipsit de la această acțiune nici cei mai tineri utemiști, cei din anul I. Fiecare voia să-și aducă contribuția.

Mai întîi au trasat pe hîrtie dimensiunile mobilierului pe care voiau să-l confecționeze — scaune și mese, potrivite pentru statura lor.

Și cînd totul era pregătit, au început lucrul, împărțiți pe echipe. Unii la scaune, alții la mese...

Mînuite cu dibăcie și zor, ferăstraiele circulare, electrice, mușcau lacome din scîndura albă cu miros înțepător de rășină. Iar cîteva zile mai tîrziu, sala de lectură strălucea de frumusețea mobilierului nou-nouț, așezat acolo în ordine, de Topliceanu Petru, Bîrsan Ioan, Moldovan Ion și de toți ceilalți care-l făcuseră.

Și bucuria a fost cu atît mai mare cu cît aprecierea maiștrilor vîrstnici arăta că băieții trecuseră cu bine acest adevărat examen.

O dovadă în plus că ei vor deveni buni modelatori ai lemnului, harnici constructori de mobilă.

AL. DINU IFRIM

Cum am cunoscut satul Răstolița

Plecările în tabără oferă nenumărate prilejuri de dezvoltare a cunoștințelor. Așa am cunoscut și eu așezarea și oamenii comunei Răstolița, unde am petrecut astă-vară zile de neuitat.

Răstolița este așezată pe malul Mureșului, în defileul Toplița-Deda, la poalele munților Călimanului. Altădată, comuna era stăpînită de doi baroni, care exploatau pădurile și pămîntul întins pe 20 000 de ha. Cei ce lucrau la tăiatul lemnelor, în păduri, dormeau în colibe din cetină de brad.

Singura școală existentă în sat, funcționa într-o casă particulară, insalubră. Cît privește dispensar medical, cămin cultural sau bibliotecă, nici vorbă. Erau în schimb patru cîrciumi...

O dată cu eliberarea a început să se schimbe și viața oamenilor din Răstolița. S-au ridicat în ultimii ani trei localuri de școală, frecventate în prezent de 234 de elevi și avînd 12 cadre didactice. S-au înființat un magazin universal, alte două magazine mai mici și un bufet cu grădină de vară. Pentru ocrotirea sănătății, există un dispensar cu aparat „Röentgen", autosalvare și șase cadre sanitare. De asemenea, există două cămine culturale cu șase formații artistice, două biblioteci cu mii de volume și un cinematograf.

Răstolița s-a transformat acum atît de mult, încît pare un adevărat orășel.

ȘTEFIUC GABRIELA
cl. a V-a,
Școala de 8 ani
nr. 111,
București

Pe lingă căminul cultural din comuna Bircea, regiunea Oltenia activează și o secție de păpușari.
În fotografie: aspect de la o repetiție a spectacolului „Capra cu trei iezi" după povestirea lui Ion Creangă.

CU PLANUL ANUAL ÎNDEPLINIT

De pe întreg cuprinsul țării sosesc vești care ne vorbesc despre munca însuflețită a oamenilor muncii pentru a da patriei cît mai mult oțel, cărbune, cherestea, și alte produse, pentru îndeplinirea înainte de termen a planului anual. Așa bunăoară, la Hunedoara, secția I furnale, deținătoarea drapelului roșu de evidențiată în întrecerea socialistă ce se desfășoară între secțiile siderurgice, a descărcat din furnale, încă de la 11 decembrie ultimele tone de fontă prevăzute a fi date în cadrul planului anual.

Colectivul celei mai tinere exploatări miniere din Valea Jiului — Uricani — a scos zilele trecute ultimele tone prevăzute în planul pentru acest an. De remarcat totodată că, minerii din Uricani au realizat anul acesta cel mai mare randament cunoscut de la deschiderea exploatării, extrăgînd și livrînd centrelor siderurgice cu 24 000 tone de cărbune cocsificabil mai mult decît aveau planificat.

Succese importante au obținut și constructorii întreprinderii nr. 1 din Galați, care și-au realizat planul anual cu 27 de zile înainte de termen. Ei au executat un volum de lucrări cu 25 la sută mai mare față de 1962, construind peste 400 de apartamente, o școală cu 24 săli de clasă, două complexe de deservire a populației și alte obiective de interes obștesc.

Printre numeroase alte întreprinderi care și-au îndeplinit înainte de termen planul anual se numără și Combinatul de cauciuc Jilava, Întreprinderea de încălțăminte „Flacăra Roșie“ din București, Fabrica de produse zaharoase „Feleacul“ din Cluj, Fabrica de antibiotice din Iași etc.

O FAPTĂ MINUNATĂ

Pionierul Rizea Răducan din comuna Plosca, raionul Alexandria, ne-a trimis o scrisoare frumoasă, din care putem trage învățăminte de preț. El își amintește de o faptă curajoasă, demnă a fi dată ca exemplu tuturor. Lucrurile s-au petrecut încă în luna martie 1963. Iată cum descrie Rizea întîmplarea de atunci:

„Era o zi caldă. Cu toate acestea gheața nu se topise încă. Trebuie să vă spun că la cîteva case depărtare de a noastră se află niște gropi din care oamenii scot pămînt. Aici, ca să zic așa, este ghețușul nostru. În ziua aceea se adunaseră mulți copii cu sănii și patine.

Deodată, cînd jocul era în toi, se aude un țipăt...

Imediat pionierul Popescu Alexandru și-a făcut vînt spre groapa din care se auzise parcă strigătul. După el s-a luat și Anton Daniel. Au sărit amîndoi în groapă. Apa le ajungea pînă la gît, dar ei nu s-au lăsat pînă n-au scos la suprafață pe cel care era cît pe-aci să se înece. Astfel au salvat un copil de 6 ani, Androne Costel.

Erau înghețați de frig, dar inimile lor erau pline de bucurie. După aceea toți trei au fost duși la dispensar. Li s-au dat îngrijiri ca să nu se îmbolnăvească.

Cei doi pionieri sînt buni și la învățătură; au note numai de la șapte în sus“.

Un răspuns pe săptămînă

Am copiat aproape toată scrisoarea lui Rizea. Cum vedeți, este frumos alcătuită, iar fapta descrisă merită să fie cunoscută de cititori.

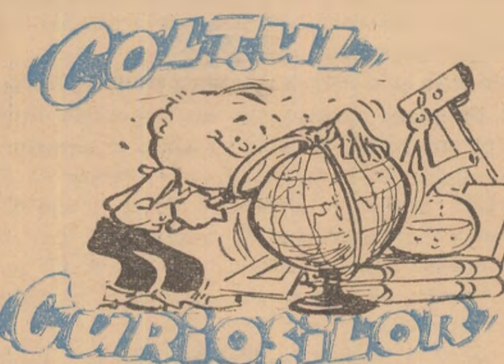
Primiți felicitările mele, dragi pionieri care ați salvat viața unui copil de 6 ani! Fapta voastră e un exemplu de curaj și de simț de răspundere față de societate.

Nimic nu e mai scump, dragii mei, decît viața. Tot ce facem pe acest pămînt iubit al patriei noastre este închinat vieții oamenilor. Fapte de eroism se petrec zilnic în uzine, pe șantierele de construcții, oriunde oamenii muncesc pentru viitorul măreț al țării. Înaltul simț de răspundere față de viața tuturor este cea mai însemnată calitate a fiecărui cetățean conștient. Marea grijă pentru viața și sănătatea întregului popor caracterizează însăși politica partidului și guvernului nostru.

A salva un copil de la moarte înseamnă a sluji patria și viitorul ei. Mîine micul Androne Costel va fi om mare și va ajunge un constructor al comunismului. Poate va fi muncitor fruntaș, poate un brigadier vestit în gospodăria colectivă, poate un mare învățător. Munca și priceperea sa vor fi de folos întregii țări. Iar voi, cei care l-ați salvat de la moarte veți fi, de asemenea, oameni de nădejde, lucrători minunați pentru binele poporului. Și cît veți trăi, pînă la adînci bătrînețe, veți purta în voi mulțumirea faptei de azi.

Vă urez cele mai bune succese la învățătură. Să creșteți mari, puternici, curajoși, totdeauna gata să înfruntați greutățile și să-i ajutați pe alții să le înfrunte.

Eugen Frunză

Mai mulți copii ne-au cerut în scrisorile lor să le răspundem la întrebarea:

Care sînt cele mai lungi poduri de pe glob?

Cel mai lung pod de pe glob este **podul San Francisco-Oakland** din Statele Unite ale Americii, care are 6 191 m și unește cele două orașe San Francisco și Oakland, construit peste golful San Francisco (țărmul vestic al Statelor Unite).

Pe locul al doilea se situează **podul Fetești-Cernavodă** din țara noastră, lung de 3 850 m, construit peste Dunăre între cele două localități și făcînd legătura dintre interiorul țării și Dobrogea cu țărmul Mării Negre.

Alte poduri:

Sena-Zambezi din Mozambic (Africa de sud-est), cu o lungime de 3 677 m, construit peste fluviul Zambezi, între orășelul Sena și malul stîng al fluviului.

Veneția — din Italia, cu o lungime de 3 601 m, construit peste laguna (golf aproape complet închis) Veneția, legînd orașul Veneția de continent (respectiv de orașul Mestre).

Tsinan-Muangho — din Republica Populară Chineză, cu o lungime de 3 247 m, construit peste fluviul Muangho.

Godavari — din India, lung de 2 772 m, construit peste fluviul Godavari, aproape de orașul Rajahmundry (coasta de sud est a Indiei).

Montreal — Sfîntul Laurențiu (Seint Lewrence) din Canada, lung de 2 637 m, construit peste fluviul Sf. Laurențiu ce se varsă în Oceanul Atlantic.

Firth of Farth din Marea Britanie, lung de 2 466 m, construit aproape de orașul Edinburg, peste golful Fort of Forth (coasta estică a Marii Britanii).

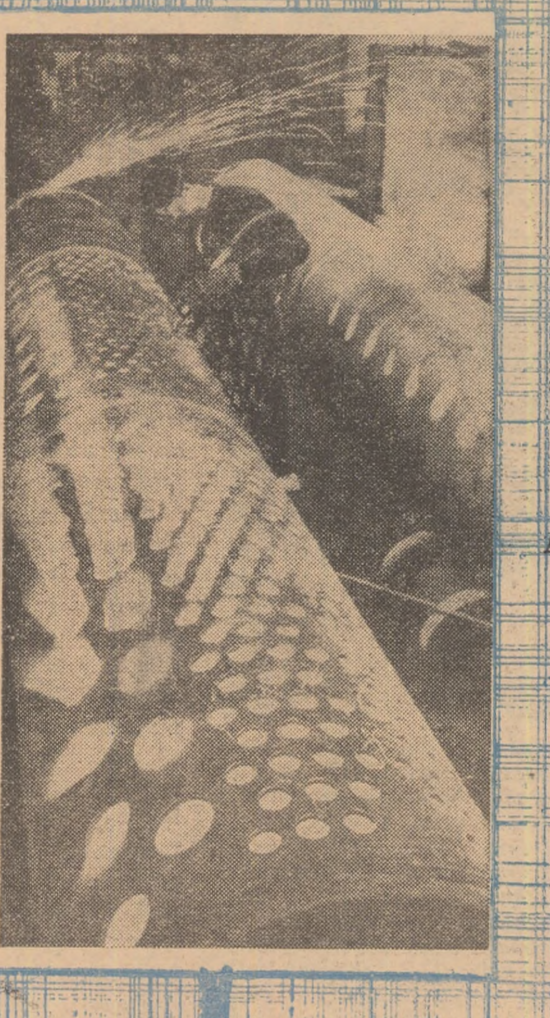
Din trecutul istoric sînt interesante de amintit o serie de poduri atît plutitoare (construite pe plute) cît și fixe care, pentru dezvoltarea științei din acel timp au fost printre cele mai îndrăznețe construcții.

Astfel a fost podul construit peste **Strîmtoarea Bosfor,** pe care au trecut în jurul anului 515 înaintea erei noastre trupele lui Darius I, regele perșilor.

Podul pe vase al lui Hannibal, construit peste Rhon.

Podul lui Traian lung de 1 135 m (aproape sigur cel mai lung din vremea aceea), construit de Apollodor din Damasc la Drubeta (orașul Turnu Severin de azi) pentru trecerea trupelor romane în Dacia, între anii 103-105.

Prof. MIRCEA BUDACU

A. CARTOJAN (R.P.R.) „În uzină“

ANATOL POLIACOV (U.R.S.S.) „Atac asupra pustiului“

D. TLANPAS (Grecia) „Lacul secat“

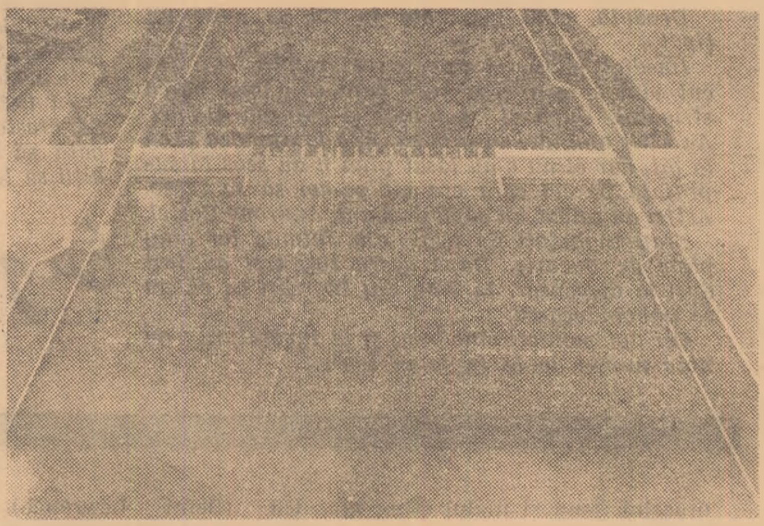
SALONUL INTERNAȚIONAL DE ARTĂ FOTOGRAFICĂ AL R.P.ROMÎNE

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Hidrocentrala „Porțile de Fier"

De curind a avut loc semnarea Acordului între Republica Populară Romînă și Republica Socialistă Federativă Iugoslavia privind realizarea și exploatarea Sistemului hidro-energetic și de navigație Porțile de Fier, pe fluviul Dunărea.

Acordul a fost semnat din partea romînă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, iar din partea Iugoslaviei de tovarășul Iosif Broz Tito președintele R.S.F. Iugoslavia, secretar general al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Barajul viitoarei hidrocentrale „Porțile de Fier" (macheta).

Dunărea la „Porțile de fier" nu seamănă cu Dunărea care curge molcom de la Turnu Severin pînă la Sulina. Între Moldova Nouă și Orșova și mai jos pînă la Gura Văii, marele fluviu a trebuit să-și croiască drum printre munții care-i stăteau în cale. Acest drum pe aproximativ 100 de kilometri, prin „Cazane" și „Porțile de Fier", este de mult un obiectiv turistic pentru marea sa frumusețe naturală. Dar aceste locuri nu atrag numai pe turiști: de mulți ani se interesează de ele și inginerii hidrotehnicieni. De ce? Pentru că aci, panta fluviului este mai mare decît oriunde: pe o lungime de 100 de kilometri Dunărea „cade" cu aproximativ 30 de metri! În plus, debitul fluviului este aci pe deplin format, căci a primit pînă aci pe cei mai mulți afluenți și ajunge la un debit mediu anual de peste 5 000 m^3.

Cădere mare, debit mare, iată două condiții excelente pentru amenajarea unei mari hidrocentrale. Afară de aceasta, albia fluviului este formată aci din roci stîncoase, care oferă posibilități minunate de fundații. O asemenea îmbinare de condiții favorabile se întîlnește rar în natură! Nu este de mirare că ideea amenajării hidrocentralei de la „Porțile de Fier" a apărut cu mulți ani în urmă: s-a propus construcția unui baraj care să înalțe nivelul apelor și a unei uzine, în care apele, căzînd de la cîteva zeci de metri, să pună în mișcare turbinele și generatorii, producînd energia electrică.

Semnarea Acordului între Republica Populară Romînă și Republica Socialistă Federativă Iugoslavia privind construirea în comun a sistemului hidroenergetic și de navigație — Porțile de Fier — așa cum se arată în comunicatul comun publicat cu ocazia vizitei delegației de Stat a R.P. Romîne în R.S.F. Iugoslavia — va aduce o contribuție importantă la dezvoltarea economică a ambelor țări.

Producția anuală de energie electrică pe care o va da această hidrocentrală va depăși ea singură producția din anul 1960 a tuturor centralelor electrice din R.P.R.

Astăzi, uzina aceasta nu există, dar o imagine a ei, redusă de 100 de ori, poate fi văzută: este modelul la scară redusă a hidrocentralei „Porțile de Fier" construit într-una din halele Institutului de studii și cercetări hidrotehnice din București, unde se determină pe cale experimentală diferite experiențe necesare proiectării.

În mijlocul albiei s-a proiectat barajul, iar lîngă maluri sînt dispuse centralele.

Lîngă fiecare mal, s-a prevăzut cîte o construcție asemănătoare cu un canal, sînt ecluzele navigabile și porturile de așteptare amonte și aval, aferente lor. Sînt prevăzute două fire de ecluze, cîte un fir pe fiecare mal.

Dunărea este și o arteră internațională de navigație, o cale de transport, de relații pașnice cu toate popoarele din Europa.

Și complexul Porțile de Fier va ajuta la aceasta, îmbunătățind radical condițiile de navigație în zona Porțile de Fier și a Cazanelor. Astăzi aceste condiții sînt foarte grele din aval înspre munte, remorcherele obișnuite cu greu pot învinge vitezele cu care le întîmpină Dunărea. Ba la un moment dat, acolo unde stîncile ies la iveală, nici nu se poate naviga prin albia Dunării și vasele trec prin canale înguste.

După construcția hidrocentralei, nivelele Dunării vor crește încît vor acoperi toate aceste zone periculoase.

Pe acest lac liniștit cu adîncuri mari, navigația se va putea face fără greutăți, cu mult mai ușor decît prin vechea albie, cotită, cu adîncimi mici, și îngustă.

Pentru a depăși însă căderea creată de baraj, vasele vor trece printr-una din cele două ecluze care se vor construi în acest scop.

Studiul, proiectarea și execuția uzinei de la Porțile de Fier, pune probleme a căror rezolvare va situa hidrotehnica, și în general tehnica romînească, la nivelul celor mai înalte realizări pe plan mondial.

ERNEST RAZVAN
șef de laborator
la Institutul de Studii
și Cercetări Hidrotehnice

Astronomia modernă și religia

La observatorul astronomic din București.

Specialiștii cercetează zi și noapte universul. Și astfel ei țes povestea adevărată a stelelor.

De unde vine lumina și atîta căldură pe Pămînt? s-au întrebat oamenii, încă din cele mai vechi timpuri. Ei și-au îndreptat privirile spre cerul nemăsurat. Soarele li s-a părut măreț prin jerbele de lumini de care era înconjurat. Au deosebit apoi stelele, planetele, treptat întreaga lume cerească.

Dar din totdeauna și-au înfățișat oamenii în mod științific lumea necunoscută a stelelor și planetelor?

În antichitate oamenii credeau că universul ar fi limitat. Deși se cunoșteau o serie de planete ale sistemului solar, se credea că în centrul acestui sistem s-ar afla Pămîntul, iar Universul ar fi mărginit. O asemenea părere era pe placul religiei care susținea existența unei „lumi divine" care nu putea fi cunoscută de oameni, care ar conduce rosturile pe Pămînt.

Părerile unor oameni de știință despre univers și despre lume, despre faptul că Pămîntul nu este centrul acestei lumi, despre existența vieții pe alte planete erau privite cu ură și dușmănie de către religie. Mulți gînditori progresiști au suferit persecuțiile bisericii. Unii dintre ei ca Miguel Servet, Giordano Bruno, Lucillio Vanini au fost arși pe rug din cauza ideilor progresiste. Învățatul polonez Nicolaus Copernic a demonstrat că Pămîntul nu se află în centrul lumii, că în centrul sistemului nostru se află Soarele și că planetele se rotesc în jurul lui. Savantul german Kepler a descoperit legile mișcării planetelor în jurul Soarelui, iar învățatul englez Newton a creat teoria atracției universale descoperind legile mișcării corpurilor cerești. În felul acesta a putut să se prevadă eclipsele de Lună și Soare, mișcarea cometelor în apropierea Pămîntului, să se studieze fazele Lunii. Toate acestea au arătat falsitatea celor susținute de religie în legătură cu facerea lumii, originea divină a ființelor, a corpurilor cerești.

Noapte de noapte ochii gigantici ai omenirii — lunetele și telescoapele astronomice — privesc neîncetat spre cer ajutîndu-l pe astronom să dezlege tainele universului. Astfel s-a dovedit că sistemul solar nu este centrul galaxiei noastre, după cum la rîndul ei, nici Galaxia noastră nu poate fi centrul universului. Universul nu are nici un centru, el este infinit față de orice punct al său.

Religia susține existența în spațiul universului a unei ființe „divine". Astronomia modernă desminte în mod convingător prin rezultatele cercetărilor efectuate orice afirmație neștiințifică. Cosmonauții au arătat tuturor adevărul științific că „cerul" nu există — deci că el nu poate fi locuit de sfinți și îngeri.

Oamenii pătrund tot mai adînc în depărtările universului și le dezleagă tainele.

Dacă veți merge la Observatorul Astronomic Popular din București și veți privi cu luneta, veți vedea pe harta nemăsurată a cerului imaginea unei lumi de acum cunoscute, spre care se avîntă în văzul nostru cele mai moderne laboratoare cosmice.

A. N.

SPORT

După prima parte

Duminică 8 decembrie s-a jucat „ultimul act“ al turului campionatului categoriei A la fotbal.

În cinci orașe ale țării : la București, Brașov, Arad, Timișoara *și* Ploiești, *ultimele 90 de minute de campionat au atras pe stadioane zeci de mii de iubitori ai acestui frumos sport*

Meciurile ultimei zile, la fel de disputate ca și majoritatea partidelor din precedentele 12 etape, au plăcut prin spectaculozitatea, prin dinamismul lor, prin echilibrul valoric al echipelor.

Ultima etapă a cunoscut și ea surprize : plăcute pentru unii, neplăcute pentru alții. „Gemenele“, cele două echipe studențești de la Cluj și

de la Timișoara, *au repurtat două frumoase victorii,* Știința *Cluj a întrecut valoroasa echipă bucureșteană* Rapid, *iar* Știința *Timișoara a obținut victoria în meciul cu* Siderurgistul-*Galați. Fruntașele clasamentului,* Dinamo *București și* Farul *Constanța au fost și ele învinse. Prima — la Brașov, a doua — la Ploiești.*

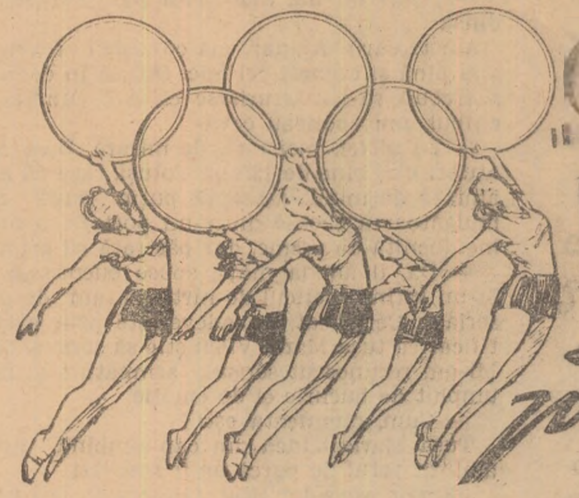
Rezultatele dovedesc, o dată mai mult, nivelul superior apropiat al echipelor din prima categorie de fotbal a țării. Este semnificativ faptul că în fruntea clasamentului se găsesc trei echipe, Dinamo - București, Progresul și *Farul-Constanța, toate trei avînd aceiași număr de puncte :* 16.

Urmează o pauză de trei luni, binevenită atît pentru jucători cît și pentru... spectatori, încercați și ei îndelung de capriciile echipelor favorite, de capriciile balonului rotund care, în această toamnă le-a adus și mari bucurii, și mici necazuri...

Așa-i fotbalul.

Cititorilor noștri, iubitori ai fotbalului, spectatori la meciurile de campionat, le spunem : la revedere ! Pe stadioane, în martie 1964 cînd va începe cea de-a doua parte a campionatului !

MARIUS POP

„OLIMPICII" ROMÎNI se pregătesc

La 31 octombrie s-a încheiat prima etapă în pregătirea olimpicilor noștri pentru marea confruntare de la Tokio. Tot la această dată a avut loc și sosirea în „cursa“ îndeplinirii normelor olimpice ale anului 1963. Să privim împreună, dragi cititori, bilanțul acestei importante curse. O constatare destul de îmbucurătoare este desigur aceea că peste 130 de sportivi romîni au îndeplinit norma anului preolimpic. La loc de cinste în rîndul acestora se situează voleibaliștii, care au devenit campioni europeni, voleibalistele, care la recentele campionate europene au obținut unul din locurile fruntașe, numeroși luptători, halterofili, scrimeri, cicliști, atleți ș.a.m.d. Desigur că ramurile sportive în care a fost obținut cel mai mare număr de norme sînt acelea care ne-au adus și cele mai mari succese internaționale în 1963. Nu putem să nu amintim astfel : campionatele europene de caiac-canoe de la Jajce (R.S.F. Iugoslavia) de unde sportivii noștri s-au întors cu un bogat buchet de titluri mondiale și europene, campionatele europene de șah, la care am avut 5 semifinaliști și 1 finalist, „Criteriul mondial al Tineretului“ la scrimă unde Ana Ene a ocupat locul I și Ion Drîmbă locul II la floretă, campionatele europene de volei de la București. Toate aceste victorii au culminat cu strălucitul succes obținut de mica noastră delegație de 9 sportivi la „Săptămîna sportivă internațională de la Tokio“ : 4 medalii de aur și una de argint obținute de Iolanda Balaș, Valeriu Bularca, Simion Ismailciuc, Aurel Vernescu și Constantin Ciucă.

Să sperăm că anul olimpic care a început, după cum era și firesc, cu 2 luni înaintea anului calendaristic, va aduce multe lucruri noi, îmbucurătoare, dorite atît de sportivi, cît și de numeroșii iubitori ai sportului din țara noastră

TEODOR CRISTIAN

Pentru agenda voastră sportivă

PATINAJ. Primul mare concurs al patinatorilor sovietici de viteză s-a desfășurat în orașul siberian Angarsk. Tamara Rîlova a cîștigat proba de 500 m în 47,1 sec. urmată de Valentina Steinina, care însă s-a revanșat la 1 500 m, terminînd detașat prima cu 2:31,6. Evgheni Grișin cîștigătorul a patru medalii de aur la precedentele olimpiade, a parcurs distanța de 500 m în 41,9 sec. La 5 000 m, Viktor Kosicikin a realizat timpul de 7 :54,0.

FOTBAL. Unul dintre „eroii“ Turneului U.E.F.A. — 1962 și a victoriei obținute anul trecut la București de „naționala“ noastră în meciul cu Spania, fotbalistul Vasile Gergheli, își va începe activitatea sportivă în primăvara anului viitor după o pauză mai mare făcută din cauza unui accident suferit la picior.

Federația de fotbal a R. F. Germane a admis folosirea barelor rotunde la fotbal. Diametrul lor vor fi de 12 cm.

BOX. Campionul european de box la categoria mijlocie, maghiarul Laszlo Păpp, și-a apărat cu succes titlul, învingîndu-l la Madrid prin K.O. tehnic, în rundul 8, pe spaniolul Luis Folledo.

VEȘTI SPORTIVE

Hunedoara. (De la profesorii Schwartz Edita și Drehuță Paraschiva). La Școala de 8 ani nr. 1 din localitate s-a organizat un concurs de atletism în vederea trecerii normelor din cadrul concursului pentru Insigna de polisportiv. La concurs au participat 98 de pionieri și școlari din clasele a VI-a și a VII-a. Toți participanții și-au luat cu bine probele la 60 m plat, săritura în lungime și aruncarea greutății. În mod deosebit s-au evidențiat la săritura în lungime pionierii **Sas Anton** (4,70 m) și **Miercurean Petru** (4,30 m).

Comuna Mizil, raionul Mizil (de la corespondentul nostru Bogasiu Gheorghe). A douăsprezecea oră de educație fizică a fost o oră plină de emoție pentru toți pionierii și școlarii. Ni s-a predat lecția „Aruncarea mingii de oină la țintă“. Trebuie să vă spun că chiar de la început noi am reușit după cîteva încercări să înregistrăm 25 de puncte în cercul respectiv. Asemenea rezultate au mai obținut și alți copii din școala noastră.

Lupeni. (de la Casa pionierilor din localitate). Zilele trecute în orașul nostru s-a organizat **„Cupa pionierilor“** la care au participat toate școlile din localitate. Deosebit de spectaculoase au fost întrecerile la handbal în șapte atît la fete cît și la băieți.

„Cupa pionierilor“ a fost cîștigată de **Școala de 8 ani nr. 3.** Locurile următoare au fost ocupate în ordine de **Școala de 8 ani nr. 2** și **Școala de 8 ani nr. 1.**

ELENA CHIRIȚĂ A TRĂIT

Pionierul Ungureanu Adrian, din București, str. Brezoianu nr. 51, pe care l-a impresionat povestirea „La cota 471“, ne-a întrebat într-o scrisoare dacă eroina povestirii a existat într-adevăr.

Da, eroina Elena Chiriță a trăit și a luptat aievea... Datele cuprinse în povestire sînt adevărate. De altfel, la Muzeul Militar Central *din București, vizitatorii pot vedea mărturii și documente autentice despre viața Elenei Chiriță.*

De la acest muzeu s-a inspirat și autorul povestirii „La cota 471“.

CERTIFICATUL

Povestire de **Ion Andrei**

La tribună se află o femeie măruntică, trecută de mult de prima tinereţe. Împărtăşeşte sutelor de participanţi la consfătuire experienţa ei acumulată de-a lungul anilor în munca de creştere şi îngrijire a animalelor. În calitatea mea de specialist mă bucuram din toată inima că în sectorul zootehnic al gospodăriei colective lucrează asemenea oameni harnici şi întreprinzători.

Şedeam chiar în primul rînd de bănci. Îi priveam chipul senin, zîmbitor, îi ascultam vorba caldă, melodioasă şi nu-mi dădeam seama: unde mai văzusem acest chip? Unde, cînd mai ascultasem această voce? Într-o pauză mulgătoarea s-a apropiat de mine zîmbind.

— Bună ziua, tovarăşe învăţător!

— Bună ziua!

Am rămas surprins. Eu, învăţător?

— Cred că mă confundaţi. Eu sînt inginer zootehnic...

Mulgătoarea continuă să zîmbească.

— Tot ce se poate. Eu vă ştiu însă de învăţător.

Eram din ce în ce mai nedumerit.

— Chiar nu mă mai cunoşti, Fănele? continuă dînsa.

Am tresărit. Aşadar, mă cunoştea foarte bine. Îmi ştia pînă şi numele cel mic. Din ce în ce mai încurcat a trebuit să-i mărturisesc că n-o cunosc, deşi vocea, chipul, îmi spuneau ceva.

— De altfel, nici nu-i de mirare. Doar au trecut de atunci mai bine de 12 ani. Totuşi, cred că ai să-ţi aduci aminte de mine. Aşteaptă puţin. După cîteva clipe mulgătoarea scoase dintr-un portofel o foaie de caiet îngălbenită de vreme, dar păstrată cu grijă.

— De, îl am la mine, spuse bucuroasă. Priveşte!

Şi-mi întinse peticul de hîrtie. L-am despăturit. În el scria: „Certificat. Se adevereşte prin prezentul certificat că tuşa Maria Vîlcu ştie să scrie şi să citească"... Mi-am recunoscut scrisul, semnătura şi inima mi s-a umplut de bucurie şi de emoţie.

— Cum, dumneata eşti?

Tuşa Maria dădea din cap zîmbind. Acum mi-am amintit totul de parcă ar fi fost ieri.

...Era în vara lui 1950. Aveam 13 ani pe atunci. Nu prea şedeam bine cu sănătatea şi părinţii au hotărît să-mi petrec vacanţa de vară la bunicii din Corbeni, sat mare şi bogat din Cîmpia Bărăganului. Dimineaţa, mergeam cu ceilalţi pionieri din sat la strînsul spicelor, la culesul roşiilor, iar spre seară, după ce ne bălăceam bine în iazul de la moară, ne apucam să batem mingea pe izlaz. Seara ne întîlneam din nou cu toţii la căminul cultural şi învăţam poezii, cîntece, mici scenete pe care le prezentam apoi pe cîmp, colectiviştilor. Zi de zi nu-mi vedeam capul de treburi. Dar îmi plăceau grozav de mult. La vreo trei săptămîni însă, după ce sosisem în sat, mi-am găsit şi o altă ocupaţie. Într-o seară a venit la noi o femeie. Era tuşa Maria. Atunci am văzut-o întîia oară. Locuia la cîteva case mai încolo, singură, şi era tare necăjită. Bărbatul îi murise pe front, iar un an mai tîrziu, în 1945, pe timpul foametei, i se prăpădise şi singurul copil pe care-l avea, Anişoara, o fetiţă de 10 ani. De atunci tuşa Maria nu-şi mai găsea liniştea sufletească. În seara aceea venise cu o scrisoare, să i-o citească bunicul.

— Iar o scrisoare, Mario?, întrebă bunicul.

— Iar nene Vasile. Poate ai o leacă de timp...

— Timp, am, Mario, dar mi-a cam slăbit vederea. Acum am însă un secretar, glumi bunicul. Iată-l. Şi arătă cu capul spre mine. E cărturar mare, în clasa a VI-a, la o şcoală din Bucureşti. Şi-i şi pionier pe deasupra. El o să-ţi citească scrisoarea. Apoi, întorcîndu-se spre mine: Ce zici, Fănele, îi citeşti scrisoarea tuşe-ti Maria?

M-am dus cu tuşa Maria în odaia cealaltă şi i-am citit scrisoarea. Cînd am terminat-o, m-a întrebat:

— N-ai vrea să-mi faci şi un răspuns, maică? Îţi plătesc.

— De ce să-mi plăteşti, tuşă? Se poate? Dar... De ce nu faci dumneata răspunsul?

Tuşa Maria puse capul în pămînt şi cîteva clipe nu scoase o vorbă. Apoi îmi şopti:

— Nu ştiu să scriu, mamă, că n-am putut să umblu la şcoală. Cînd eram ca tine slugăream la Gicu Nicolau, moşierul de aici, poate-ai auzit de el. Iar acum sînt femeie la 40 de ani. Nu-mi mai stă capul la aşa ceva. Şi-apoi ce nevoie aş mai avea de carte?

— Ai, tuşă Mario, cum să nu. Învăţătura e necesară la orice vîrstă.

— O fi, mamă, dar de mine nu se mai lipeşte cartea.

— Cum să nu, tuşă. Ba se lipeşte, ai să vezi.

A doua zi mi-am făcut rost de un abecedar, iar seara m-am dus la tuşa Maria. Cînd a aflat ce intenţii am, a pus mîna la gură a mirare.

— Mi-e ruşine, maică. Cum să mă apuc de carte, acum, la bătrîneţe? O să rîdă satul de mine!

— N-o să rîdă, tuşă, n-avea grijă. Acum toată lumea învaţă!

De atunci nu era seară în care să nu mă duc la tuşa Maria cu abecedarul sub braţ. În ciuda vîrstei şi a îndoielilor, tuşa prindea foarte repede rostul cititului şi al scrisului. Spre toamnă ştia să citească şi să scrie mai ceva decît un şcolar din clasa a II-a.

În ziua cînd trebuia să plec din sat, m-a vizitat tuşa.

— Ce mă fac, Fănele, întrebă ea îngîndurată. Au venit pe la mine cei de la sfatul popular. Auzi, cică trebuie să merg la cursurile de alfabetizare.

— Nu mai este nevoie, am răspuns zîmbind. Dumneata ştii să scrii şi să citeşti.

— Le-am spus şi eu, maică. Dar cică trebuie să am certificat.

Nu ştiam cum s-o scot din încurcătură. Deodată mi-a venit o idee.

— Lasă tuşă, că-ţi dau eu unul. Doar ţi-am fost învăţător. Şi m-am apucat să scriu certificatul...

Toate acestea mi-au trecut prin minte în cîteva clipe.

Între timp am terminat şcoala elementară, şcoala medie, facultatea de zootehnie. Pe la Corbeni n-am mai reuşit să mă duc. De tuşa Maria nu mai ştiam nimic.

— Şi cum te-ai descurcat, atunci? Ţi-a folosit certificatul ăsta?

— Nu, Fănele, zîmbi tuşa. A trebuit să le dovedesc că am învăţat carte şi atunci mi-au dat ei, un certificat oficial. Dar eu îl păstrez şi pe ăsta. Ştii de ce? Fiindcă hîrtiuţa asta m-a îndemnat să nădăjduiesc, să cred în mine, să ajung în rîndul oamenilor. Şi am ajuns. Am terminat 4 clase, ba am urmat şi o şcoală zootehnică, iar acum iată-mă mulgătoare fruntaşă. Îţi mulţumesc! Apoi se ridică pe vîrfurile pantofilor şi mă sărută cu dragoste pe amîndoi obrajii.

ORAR

de Veronica Porumbacu

ARITMETICA

S-o las la urmă? La-nceput?
E poate cea mai grea din toate.
Sînt cifre... În necunoscut
deschid cu ele mari lăcate:
împart şi scad, şi inmulţesc,
adun... Prin simple operaţii,
din cercul meu copilăresc,
ea mă ridică-n alte spaţii.
Prin ea rezolv azi pe pămînt
oricît de noi şi grele teme.
Prin ea cuprinde-voi, pe rînd,
nemărginirea, în probleme.
M-avînt în zare, temerar,
pe-aripa cifrelor ştiute.
Nu cad din zbor, precum Icar,
mereu supun în drum redute.
Arida oră mi-a deschis
noi zări în faţă, ca la teatru,
prin calculul pe tablă scris
cu creta: 2+2=4.
Un adevăr ce l-a gravat
în mintea sa, şcolarul vrednic;
un adevăr de neuitat,
un calcul simplu, aritmetic...

POŞTA LITERARĂ

VĂ RĂSPUNDE POETUL DAN DEŞLIU

MACHI TATIANA — Bucureşti.

Ce povestioară năstruşnică ai scos din peniţă, fată dragă! N-are nici cap, nici coadă: o harababură de toată frumuseţea. Mie, însă, mi-a plăcut, pentru că arată, foarte convingător, cum îşi închipuie un copil ca tine istoriile aventuroase. De altfel, nu-i tocmai rău scrisă — aşa că, mai încearcă! Cît despre versuri, am remarcat finalul din „Toamna": **...Zile-mbelşugate şi pline de soare / Numai cîteodată un nor, nu prea mare, / Mai innegurează zarea minunată... / Ei, şi ce? Un nor, o nimica toată!".**

Să ne mai scrii.

HERIŞANU DAN — STÎLPENI — Argeş.

Foarte bine că aţi înfiinţat un cerc literar (nu literal, cum zici). Ne va face plăcere să primim veşti despre şedinţele acestuia şi despre activitatea pionierească în general.

CIOANCA OTILIA, SZEGEDI MARIA — BERGHIN — Hunedoara.

Ne bucurăm de succesele gospodăriei colective din comuna voastră şi vă dorim spor la învăţătură!

COZMA LUCIA — Medgidia.

Chiar tu ai scris versurile cu pricina? Dacă da, atunci mai trimite cîteva încercări, ca să ne lămurim mai bine asupra posibilităţilor tale.

SEGENREICH MARIAN — Bucureşti.

Satira în versuri, specie poetică de care te interesezi în mod deosebit, are bogate tradiţii în literatura romînă şi în cea universală. Scoţînd în relief slăbiciuni personale, biciuind defecte caracteristice claselor dominante, punînd în opoziţie bunul simţ popular cu neomenia asupritorilor, poezia satirică a constituit din cele mai vechi timpuri, o armă împotriva rînduielilor nedrepte. Ea a folosit şi continuă să folosească vestminte artistice diverse: epigrama, fabula, cupletul, parodia etc. Printre celebrităţile care au ilustrat-o, se cuvine să amintim pe latinii Marţial şi Juvenal, pe elinul Pindar, apoi francezul La Fontaine, rusul Krîlov, englezul Byron, germanul Heine, polonezul Mickiewicz şi mulţi alţii. La noi uriaşul tezaur folcloric a servit drept sursă de inspiraţie primilor poeţi satirici într-adevăr remarcabili. Ion Budai-Deleanu, autorul epopeii eroi-comice „Ţiganiada" şi Anton Pann, cu măiastrele sale **Fabule şi Istorioare**, cu **Povestea vorbii** şi **Năzdrăveniile lui Nastratin Hogea.** Îi urmează Grigore Alexandrescu (**Fabule**), B. P. Haşdeu (**Sarcasm şi ideal**), George Coşbuc (**Balade şi idile, Fire de tort, Ziarul unui pierde-vară**), Al. Macedonski (**Prima verba**), A. Mirea — de fapt, pseudonimul poeţilor St. O. Iosif şi Dimitrie Anghel cu **„Caleidoscopul"**, George Ranetti (**Fabule şi poezii**), G. Topîrceanu (**Migdale amare, Rapsodii de toamnă, Balade vesele şi triste**). Neîndoielnic, deasupra tuturor se înalţă geniul lui Eminescu, în cele cinci „scrisori" sau „satire", monumente poetice de mare forţă şi frumuseţe.

Dintre scriitorii contemporani, un loc de cinste revine maestrului Tudor Arghezi, în a cărui creaţie întîlnim numeroase piese satirice, demascatoare (**Flori de mucigai, 1907** etc.).

Autori cunoscuţi şi apreciaţi sînt, de asemenea, Marcel Breslaşu, Cicerone Theodorescu, Nina Cassian.

Lucrările celor sus-amintiţi, precum şi alte opere valoroase, publicate mai) ales în Biblioteca pentru toţi şi colecţia „Clasicii literaturii universale", te vor ajuta să-ţi lărgeşti orizontul asupra acestui domeniu literar — deosebit de interesant.

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii", telefon 17.60.10, 17.60.20; Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" 40361